

Normes convencionals per a la redacció d'articles

El Servei de Publicacions del GMC fixa un conjunt de convencions l'objectiu de les quals és establir un nivell de necessària homogeneïtat en la redacció dels articles per, d'una banda, poder mantenir la nostra línia editorial i, per una altra, poder garantir un estàndard en la qualitat dels continguts.

1. Noms de minerals

- Amb inicial minúscula, en aplicació de la normativa del IEC.
- Amb dièresi en la *i* de -ita/-ina si davant va una altra vocal, en aplicació de la normativa del IEC; per exemple: anapaïta, franckeïta, valleriïta, crocoïta, awaruïta.
- Sense diacrítics que entrin en col·lisió amb els usats en la llengua pròpia; per exemple: calderonita (no calderónita).

Es prendrà com a model la nomenclatura que apareix en el *Nomenclàtor de les espècies minerals* (i les seves actualitzacions via web). En general, els criteris són els mateixos o semblants als aplicats al *Diccionari de Geologia* (Riba, 1997), amb una excepció notable: en aplicació de la normativa de la CNMNC-IMA, respectem les grafies amb *ll* dels noms amb arrels antropònica i toponímica, agafats de la forma anglesa (oficial), sense fer transliteració per l'ela geminada (*ll*); per exemple: millerita (no mil·lerita).

En tot cas, després de la revisió de l'original l'autoria podrà comprovar la nomenclatura correcta. També es pot demanar per endavant, per email.

2. Noms de mines/pedreres

- **Entre cometes saxones van els noms legals** de mines/pedreres espanyoles, així com els noms de concessions, pertinences i grups miners; per exemple: mina "Atrevida", mina "María Josefa", pedrera "Berta", grup miner "Porvenir". Els termes genèrics aniran en minúscula excepte si en la documentació oficial apareixen amb majúscula inicial. Aquests noms no s'han de traduir: es "Regia" i no "Règia", o "Eugènia" i no "Eugènia", de la mateixa manera que és "Linda Mariquita" i no "Bonica Marieta" o "Atrevida" i no "Atrevuda".
- **Sense cometes van els noms topogràfics**; per exemple: mina de La Parrilla, mina de Les Ferreres. Aquests noms incorporen sempre la preposició *de* entre la part genèrica (mina, pedrera...) i la part específica, la qual es correspon amb algun nom geogràfic (paratge, barranc, localitat, pujol, masia, etc.). Aquests noms, com a topònims, no es tradueixen.
- **Entre cometes simples van els noms recurrents o populars**; per exemple: mina 'de la barita', pedrera 'de l'americano' (millor que 'de l'Americano'), mina 'del Francisque'. Aquests noms solen incorporar la preposició *de* integrada en la part específica i, tot i que sí es poden traduir, recomanem no fer-ho i emprar el terme d'ús més habitual (per exemple: millor 'de l'americano' que 'de l'americà').
- **Entre cometes simples van els noms de filons, vetes, galeries, pous**; per exemple: veta 'Rica', filó 'La Cruz', galeria 'Tacho', pou 'Alfredo'. Aquests noms tampoc s'han de traduir.

L'ordre de preferència va de dalt a baix en la llista anterior, de manera que s'ha d'intentar localitzar primer el nom oficial/legal de la mina o grup de mines, podent afegir-se més d'un. Si això no és possible, llavors es fa servir un nom topogràfic (el més habitual) i, com a últim recurs, a un nom popular/recurrent. No hi ha problema en fer constar diversos noms d'aquests tipus, amb la idea de donar més informació.

3. Es mantenen en lletra rodona i sense cometes

- Noms d'empreses i entitats en general (organismes, institucions, museus, universitats...), en la seva pròpia llengua (sense traduir), fins i tot en el cas de llengües no habituals (en aquests es pot escriure el nom traduït entre parèntesis darrere de l'original).
- Noms de fires, trobades, congressos, exposicions, mostres i cicles de conferències (sense traduir, excepte quan existeixi traducció oficial).
- Noms topogràfics/geogràfics (topònims), en la seva pròpia llengua (sense traduir), excepte quan existeixi un equivalent oficial traduït, en el cas de divisions administratives (per exemple: en català és País Basc, no Euskadi).
- Noms d'unitats cronogeològiques (eres, sistemes, sèries, etc.), millor amb inicial majúscula.

4. Bibliografia i referències bibliogràfiques

Apliquem un model adaptat a la **norma ISO-690** (del 2010) i **UNE-ISO 690** (de 2013).

En concret:

- Autoria: els noms i cognoms s'escriuen com surten a la portadeta del llibre o a la capçalera de l'article. Això afecta al nom (sencer o només amb l'inicial) i a la quantitat de cognoms (un, dos amb guió o dos sense guió). No serveix copiar com surten en altres bibliografies si no respecten aquesta norma.
- Autoria: els cognoms dels autors/es van en lletra versaleta; els noms, no.
- Autoria: s'han d'escriure sempre tots els autors/es. En cap cas es pot fer servir l'abreviació *et al.*
- Autoria: només si hi ha més de sis autors/es amb dos cognoms, es pot abreviar el segon cognom (amb l'inicial).
- Autoria: primer s'escriu el cognom/cognoms i després el nom, separats per coma (,). Els diferents autors/es es poden separar amb coma (,) o, millor, amb punt i coma (;).
- Autoria: darrere de l'autoria (o autoria + any) va un signe de dos punts (:) o de punt (.), indistintament.
- Any d'edició: pot indicar-se just darrere de l'autoria (model autoria-any) o just darrere de les dades d'edició (model edició-any); en el primer cas, entre parèntesis; en el segon, sense parèntesis.
- Títols/noms de publicacions (llibres, revistes i altres): en lletra cursiva.
- Títols d'articles i de capítols/parts de llibres: entre cometes altes/angleses " i " o baixes/lletines « i ». Aquestes cometes permeten delimitar el títol correctament, sobretot si aquest està format per varies frases, amb comes i punts inclosos.
- Dades d'edició (llibres i revistes): primer va la ciutat i, després d'un signe de dos punts (:), l'editor. Si hi ha diversos nivells, s'admeten fins a tres, començant pel més alt. Si hi ha diversos editors, se separen amb barres (/).
- Dades d'edició (articles): amb les abreviatures vol. (volum), núm. (número), p. (pàgina, singular), pp. (pàgines, plural).

Per a les **cites** de fonts dins del text, **recomanem el model autoria-any** (model Harvard). El mateix val per a les cites als peus de figura, només amb l'autoria i l'any o amb la font i, si se sap, l'any. Al final es podran incloure les fonts completes d'aquestes figures, amb la resta de referències bibliogràfiques o a part.

5. Altres convencions i recomanacions

Es tindrà especial cura en l'escriptura dels noms dels minerals, de les seves fórmules, dels noms dels jaciments i dels topònims, sempre en la seva forma oficial.

Per als topònims es consideren oficials les grafies proposades al nomenclàtor i als mapes de l'Instituto Geográfico Nacional de España, excepte quan hi hagi una autoritat competent de caràcter autonòmic, com és el cas de Catalunya (nomenclàtor i mapes de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya).

Pel que fa a la redacció del text, es vigilaran especialment les redundàncies, els temps verbals i l'ús correcte d'accents i signes ortogràfics.

No empri com a genèrics termes que puguin tenir un significat concret en alguna branca mineralògica. Així, en un text descriptiu amb aportacions de sistemàtica mineralògica no empri de manera generalitzada els termes «grup» i «sèrie», ja que aquests tenen un significat concret en mineralogia sistemàtica.

En les descripcions de minerals, per al color recomanem emprar l'escala de colors bàsics (blau, verd, groc, vermell, taronja i violeta), més el marró i els acromàtics (blanc, gris i negre); a més del terme incolor (en cristalls transparents). Per a les variacions (matisos i tons) empri adjectius com pàl·lid (blau pàl·lid, verd pàl·lid) o fosc (blau fosc, verd fosc) o com els adjectius derivats dels propis colors (blau verdós, verd blavós, marró vermellós) o tots dos (blau verdós pàl·lid, verd blavós fosc, marró vermellós fosc). Per a expressar una gamma variada entre dos colors pot fer-se amb un guió entre tots dos (ex.: verd-blau = possible tant en color verd com blau com els seus matisos intermedis).

En les descripcions, pot emprar sinònims en substitució del terme «exemplar», com «mostra» o «espècimen». El terme «peça» hauria de reservar-se per a un exemplar que ja forma part d'una col·lecció.

No empri termes qualificatius per a descriure les mides o grandàries dels exemplars. Les mides han de quantificar-se, no qualificar-se (ex.: «de gran mida» i no «de bona mida» o «de bona grandària», ja que no hi ha mides/grandàries “bones” o “dolentes”). Recordi, en català el terme «tamany» no és correcte; el correcte és «grandària».

La forma 'micro' (plural, 'micros') és una apòcope de dos termes diferents possibles: «micromuntatge» (l'equivalent a l'anglès *micromount*) i «micromineral» (quan el mineral es presenta en cristalls que fan entre 3 i 0,1 mm, segons l'escala aplicada per Stefan Weiss, de Lapis). Recomanem escriure el terme sencer; si s'escriu l'apòcope, entre cometes simples.

De manera generalitzada, les varietats s'escriuen amb el seu nom habitual precedit de l'abreviatura var., tot entre parèntesi, darrere del nom d'espècie; ex.: quars (var. ametista), elbaïta (var. rubel·lita).

Utilitzi símbols en comptes d'abreviatures (ex.: «mm» sí, «mm.» no). A Internet pot consultar els símbols internacionals. Els símbols dels elements químics es fan servir

quan els anomenem precisament com a elements (K, Fe, Mn, Ti...); si els anomenem com a ions, s'ha d'afegir la càrrega (K^+ , Fe^{2+} , Mn^{3+} , Ti^{4+} ...); si els anomenem com a metalls, s'ha d'escriure el nom sencer (potassi, ferro, manganès, titani, etc.). En català, l'acrònim per a indicar els elements de terres rares és ETR i no REE (d'ús en anglès), tant en textos com en fórmules.

Les relacions interatòmiques s'han d'indicar mitjançant un signe de dos punts entre els dos valors de la relació (x:y), per ser el signe d'ús més habitual i antic (ja emprat en grans clàssics com el *Tratado de Mineralogía* i el *Manual de Mineralogía de Dana*). No s'admeten barres (/) ni qualsevol altre signe, que poden portar a confusió. També ha d'emprar-se preferentment el terme 'relació'; 'ràtio' és un terme vàlid, però en realitat indica el quocient de dos números, és a dir, el resultat de dividir dos números.

Per als textos literals utilitzem les cometes llatines « i ». S'obtenen teclejant Alt+174 i Alt+175, o amb Inserir > Símbol, font text normal. Aquests textos literals no aniran en cursiva, excepte quan interressi per fer diferenciació, sobretot en textos llargs.

Dins del text, per a la separació decimal cal fer servir la coma (xx,xx) i no el punt (xx.xx), excepte als subíndexs de les fórmules.

En les referències a un o diversos anys indeterminats dins d'una dècada cal emprar l'article plural «els» seguit o no del terme «anys» i dels dos dígitos d'inici de dècada (ex.: als 80, en els 80, als anys 80, en els anys 80).

En les cites dins del text s'empra l'abreviatura llatina *et al.* (= i d'altres), millor en cursiva, quan es tracti de tres o més autors. Quan siguin dos, es fa servir la conjunció *i*.

Dins del text no s'han de fer servir abreviatures de distinció de cap mena, només el nom i cognom (o cognoms), excepte en casos molt concrets. Ni Dr. (de doctor), ni Prof. (de professor), ni Sr. o Sra. (de senyor o senyora), cap. Als agraïments es podrà fer servir Dr. (de doctor), únicament, en acord entre autoria i editor.

En les fotos de minerals, **si l'exemplar apareix sencer** (o quasi sencer) s'indiquen les seves mides (en cm o mm) en funció de com es veuen a la foto: amplada i alçada. Una tercera dimensió pot no indicar-se, donat que no es pot apreciar a la foto. Les mides superiors als 5 cm s'aproximen al ,5 o al ,0 més pròxim (5,5 o 6 o 6,5 o 7, etc.); entre 5 i 3 cm, a gust de l'autoria; entre 3 i 1 cm s'expressen en cm i s'aproximen preferentment en mm; per sota d'1 cm s'expressen i s'aproximen sempre en mm (ex.: «8 mm» sí, «0,8 cm» no); per sota dels 3 mm és convenient indicar les mides amb dècimes de mm.

En les fotos de minerals, **si és una foto de detall** (generalment, una fotomicrografia) no s'indiquen les mesures de l'exemplar sinó la del **camp visual** (amb l'abreviatura **C.V.**, que és l'equivalent a l'anglès FOV), expressat en mm (des dels 10 mm, també pot ser en cm). S'indica només l'amplada d'aquest camp visual (l'altura, no).

Altres recomanacions, generalment de major detall, es podran extreure dels documents de revisió que l'editor fa arribar a l'autoria.

Usos	Convencions
Textos literals	Amb cometes llatines « i » *
Títols d'articles	Amb cometes saxones “ i ”
Títols de parts d'exposicions i mostres	Amb cometes saxones “ i ”
Títols de col·loquis, conferències i parts en general de fires i trobades	Amb cometes saxones “ i ”
Àlies, sobrenoms, pseudònims i termes malsonants	Amb cometes simples ‘ i ’
Termes/frases en llengua pròpia escrits com a significat o traducció d'uns altres en llengua no pròpia	Amb cometes simples ‘ i ’
Barbarismes (termes en llengua no pròpia)	En <i>cursiva</i>
Noms científics (botànica, zoologia)	En <i>cursiva</i>
Noms de minerals en anglès (noms IMA), i en general en llengua no pròpia	En <i>cursiva</i>
Títols d'obres artístiques (pintura, escultura, cinema, música...)	En <i>cursiva</i>
Títols/noms de revistes i publicacions periòdiques en general	En <i>cursiva</i>
Usos metalingüístics	En <i>cursiva</i> Amb cometes simples ‘ i ’
* Les cometes llatines s'obtenen amb la combinació de tecles Alt+174 i Alt+175 (els números, en el teclat numèric)	